Väyläviraston tienkäyttäjätyytyväisyystutkimus

Valtakunnallinen raportti – kesä 2019
Raskas liikenne

Kantar TNS Oy

Väylävirasto

Helsinki 2019

Kannen kuva: Eero Vilmi, Vastavalo.fi

Verkkojulkaisu pdf (www.liikennevirasto.fi)

Väylävirasto
PL 33
00521 HELSINKI
Puhelin 020 637 373

Esipuhe

Väylävirasto seuraa asiakkaidensa tarpeita ja tyytyväisyyttä muun muassa säännöllisten asiakastutkimusten avulla. Tutkimusten tuloksia käytetään toiminnan onnistumisen seurantaan sekä apuna toiminnan suunnittelussa ja ohjauksessa.

Kesän 2019 raskaan liikenteen tienkäyttäjätyytyväisyystutkimus on osa säännöllisten asiakastutkimusten kokonaisuutta. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kerätä tietoa raskaan liikenteen edustajien maanteihin liittyvistä kokemuksista ja mielipiteistä.

Tutkimuksen tuloksia käytetään Väyläviraston ja ELY-keskusten seurannassa ja ohjauksessa.

Kesän 2019 tienkäyttäjätyytyväisyystutkimuksen tilaajana toimi Väyläviraston tienpidon asiantuntija Juho Meriläinen. Tutkimuksen toteutuksesta ovat vastanneet tutkimusyritys Kantar TNS Oy:ssä tutkimusjohtaja Jaakko Hyry, Analytics Executive Heikki Kunnas ja tutkimuspäällikkö Mikko Paronen.

Helsingissä marraskuussa 2019

Väylävirasto

Sisällysluettelo

ESIPUHE 3
SISÄLLYSLUETTELO 5
1 YHTEENVETO 6
1.1 Tutkimuksen tarkoitus 7
1.2 Kohderyhmä, otanta- ja tutkimusmenetelmä 7
1.3 Tulosten tilastollinen merkitsevyys 7
1.4 Painotus 7
1.5 Tutkimuksen ajankohta, otoskoot ja palautumat 8
2 KOKONAISTYYTYVÄISYYS 9
3 TYYTYVÄISYYS TIESTÖN KUNTOON JA HOITOON 12
3.1 Päätiet 13
3.2 Muut tiet 16
3.3 Soratiet 18
3.4 Muut asiat (linja-autopysäkkikatokset, levähdys- ja pysähtymisalueet ja liikennemerkit) 20
3.5 Tienvarsien kasvillisuus ja liittymien toimivuus 24
3.6 Tyytyväisyys tiedottamiseen 26
3.7 Tyytyväisyys liikennetiedotteisiin 28
3.8 Mitkä asiat päällysteiden kunnossa häiritsevät liikkumista 31
3.9 Tyytyväisyys pääväylien osalta 33
3.10 Tyytyväisyys eräisiin asioihin kuluvana kesäkautena 35
3.11 Muutos vuoteen 2018 verrattuna 35
4 TIETYÖMAIDEN LIIKENNEJÄRJESTELYT 37

LIITTEET

Liite 1 Raskas liikenne, taustatiedot graafeina
Liite 2 Trendikuvat
Liite 3 Tutkimuslomake, raskas liikenne

1 Yhteenveto

Raskaan liikenteen tyytyväisyys teihin kokonaisuudessaan on hieman noussut vuoden 2018 pohjalukemista. Kuitenkin edelleen ollaan vuosikymmenen alun ja puolenvälin tason alapuolella. Kokonaistyytyväisyyden lisäksi arviot ovat parantuneet etenkin pääteiden kunnossa sekä sorateiden kunnossa keväällä ja kesällä. Yhdessäkään osa-alueessa ei tyytyväisyys ole laskenut vuodesta 2018.

Korrelaatiotarkastelujen perusteella eri osatekijöistä kokonaistyytyväisyyden kanssa korreloivat vahvimmin pääteiden kunto kuluneena kesänä, päällysteiden kunto pääteillä ja muilla teillä sekä muiden maanteiden kunto kuluneena kesänä. Yhteydet ovat säilyneet voimakkaimpien korrelaatioiden osalta samalla tasolla kuin vuoden 2018 aineistossa.

Päällysteiden kuntoon pääteillä ammattikuljettajista suurempi osa on tyytymättömiä kuin tyytyväisiä (tyytyväisiä 27 %, tyytymättömiä 48 %). Tyytymättömiä on saman verran kuin vuosi sitten, mutta tyytyväisiä on 3 prosenttiyksikköä enemmän. Näkemys pääteiden päällysteiden kunnosta on ratkaiseva, sillä se on eniten kokonaistyytyväisyyden kanssa korreloiva osa-alue. Päällysteiden kunnossa häiritsivät eniten päällysteen reiät ja urat.

Muiden teiden kuntoon ollaan tyytymättömiä. Raskaan liikenteen kuljettajista 77 % (2018 76 %) on tyytymätön muiden teiden päällysteiden kuntoon.

Tyytyväisyys sorateiden kuntoon on noussut vuoden 2018 pohjalukemista. Erityisesti sorateiden kunto keväällä saa kuitenkin edelleen erittäin heikot arviot (75 % tyytymättömiä). Sorateiden kunnossa erityisesti tyytymättömyyttä aiheuttaa epätasaisuus eli ns. nimismiehen kiharat, kuopat ja heitot sekä kelirikko.

Tyytyväisyys linja-autopysäkkikatosten siisteyteen ja kuntoon on lisääntynyt vuodesta 2018 ja taso on kohtalaisen hyvä. Levähdys- ja pysähtymisalueiden siisteyteen ja kuntoon ollaan edelleen useammin tyytymättömiä kuin tyytyväisiä (43 % / 27 %), vaikka arviot vuodesta 2018 ovatkin parantuneet hieman. Liikennemerkkien siisteyteen ja kuntoon sekä viitoituksen ja opasteiden ymärrettävyyteen valtaosa raskaan liikenteen vastaajista on tyytyväisiä. Arviot ovat samalla tasolla kuin vuonna 2018.

Tyytyväisyys liikenteen häiriöistä ja tietöistä tiedottamiseen on erittäin hyvällä tasolla. Myös liikennetiedotteiden lukumäärään, tarkkuuteen, sisältöön ja hyödyllisyyteen ollaan tyytyväisiä. Tyytymättömiä on vain noin 10 %

Pääväylien osalta tyytymättömimpiä ollaan päällysteiden kuntoon (36 % tyytymättömiä). Liikenteen sujuvuuteen tyytymättömiä on 16 % ja matka-ajan ennustettavuuteen 12 %.

Raskaan liikenteen vastaajat ovat tyytyväisiä tietyömaiden liikennejärjestelyihin. Vaikka erittäin tyytyväisiä ei olekaan kovin suurta osuutta, ei myöskään tyytymättömyyttä esiinny kovinkaan paljoa. Tyytyväisimpiä ollaan tietyöalueiden opastuksiin siitä, mistä ja miten tulee ajaa sekä nopeusrajoituksiin tietöiden kohdalla ja työmaan ohi kulkevaa liikennettä ohjaavaan saattoautoon.

Myös odotusaikojen / jonojen pituuteen ollaan varsin tyytyväisiä.

Tutkimuksen toteutus. Kesän 2019 tienkäyttäjätyytyväisyystutkimuksen on toteuttanut Väyläviraston toimeksiannosta Kantar TNS Oy. Tämä raportti esittää tutkimuksen ***valtakunnallisen*** tason tulokset.

1.1 Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa raskaan liikenteen edustajien maanteihin liittyvistä kokemuksista ja mielipiteistä. Tutkimus tuottaa tietoa valtakunnallisella sekä ELY-alueiden tasolla.

1.2 Kohderyhmä, otanta- ja tutkimusmenetelmä

Tutkimuksen kohderyhmän muodostavat raskaan liikenteen ammattiautoilijat. Raskaan liikenteen ammattikuljettajiin kuuluvat linja-autonkuljettajat ja kuorma-autoilijat. Linja-autonkuljettajiksi on luokiteltu aineistossa linja-auton kuljettajat, linja-autoilijat sekä linja-autoyritykset, joille kysely on postitettu.

Kuorma-autoilijat: Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry toimitti jäsenrekisterinsä Kantar TNS Oy:lle. Poiminta tehtiin SKAL:n jäsenorganisaatioista siten, että otoksessa oli yhteensä 4755 kpl.

Linja-autoilijat sekä linja-autoyritykset: Linja-autoliitto toimitti jäsenrekisterinsä Kantar TNS Oy:lle. Otoskooksi muodostui siten yhteensä 226 linja-autoilijaa.

Linja-auton kuljettajat: Koska Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry ei sääntöjensä mukaan saa luovuttaa tietoja jäsenistään, tehtiin AKT:n kanssa yhteistyötä siten, että heille toimitettiin sovittu määrä maakunnittain ryhmiteltyjä postitusvalmiita lomakkeita. AKT poimi otoksen ja postitti lomakkeet itse. AKT postitti vastaavalla tavalla myös muistutuskortit. Otoksessa oli yhteensä 550 linja-autonkuljettajaa.

1.3 Tulosten tilastollinen merkitsevyys

Koko maan tuloksissa otoskoon suuruuden ja siten vastanneiden suuremman määrän vuoksi pienetkin erot ovat tilastollisesti merkitseviä, kun taas aluekohtaisissa tuloksissa erojen puolestaan tulee olla suurempia, jotta niistä muodostuu tilastollisesti merkitseviä eroja.

1.4 Painotus

Tutkimuksen tuloksia käytetään Väyläviraston toiminnan onnistumisen seurantaan sekä apuna toiminnan suunnittelussa ja ohjauksessa. Aineiston painotus on suunniteltu palvelemaan näitä tarpeita.

Raskas liikenne:
Aluekohtaiset kysymykset 1–3, 5-7 ja 10 on painotettu ELY-alueiden liikennesuoritteen (50 %) ja tiestöpituuden (50 %) mukaan. ELY-aluekohtaiset tulokset on painotettu maakuntien liikennesuoritteen (50 %) ja tiestöpituuden (50 %) mukaan. Raskaan liikenteen osalta loput kysymykset käsitellään painottamattomina.

Vertailuvuosien 2012, 2014 ja 2016 osalta jakaumat ja keskiarvot on tuotettu uudestaan käyttäen aineistoissa valmiina olleita painomuuttujia. Pidempien aikasarjojen tiedot on jo aiemmin kerätty vuoden 2012 tutkimuksen tuloksista.

1.5 Tutkimuksen ajankohta, otoskoot ja palautumat

Tutkimus tehtiin kirjekyselynä, jonka yhteydessä tarjottiin myös sähköinen vastausmahdollisuus. Lomakkeet postitettiin 13-16.8.2019 (2018: 13–15.8.). Tutkimuslomakkeita postitettiin yhteensä 5531. Kaikille vastaamattomille (vastausta ei palautettu sähköisesti tai kirjeitse) yksityishenkilöille ja ammattikuljettajille postitettiin muistutuskortti 6.9.2019. AKT postitti muistutuskortin omille jäsenilleen. Sähköinen vastausmahdollisuus oli avoinna 23.9 asti. Paperilomakkeiden tallentaminen saatiin valmiiksi hieman tämän jälkeen.

Raskaan liikenteen valtakunnallinen otoskoko oli 5531 (2018; 5838 kpl). Lomakkeita palautui kaikkiaan 1295 kpl (2018; 1477 kpl), jolloin kokonaisvastausprosentti oli 23 % (2018; 25 %). Nettivastaajia heistä oli 22 % (2018; 16 %).

Raskaan liikenteen osalta Uudellamaalla vastausprosentti on jäänyt muita pienemmäksi (20 %), vastausprosentti oli paras Keski-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla (27 %).

Taulukko 1. Vastausprosentit

	Ammattikuljettajat		
	Otos	Vast.	Vast. -%
Etelä-Pohjanmaan ELY	593	159	27 %
Kaakkois-Suomen ELY	357	89	25 %
Keski-Suomen ELY	320	87	27 %
Lapin ELY	291	74	25 %
Pirkanmaan ELY	472	100	21 %
Pohjois-Pohjanmaan ELY	578	134	23 %
Pohjois-Savon ELY	709	181	26 %
Uudenmaan ELY	1287	263	20 %
Varsinais-Suomen ELY	924	206	22 %
Yhteensä	5531	1295	23 %

2 Kokonaistyytyväisyys

Kyselyn mukana vastaajat saivat kartan, johon kysymyksissä tarkoitetut tiet oli merkitty. Tutkimuksessa tarkasteltavia teitä ovat päätiet (valtatiet ja kantatiet numeroilla 1–39 ja 40–99) ja muut tiet (seututiet ja yhdystiet numeroilla 100–999 ja 1000–19999) sekä teiden yhteydessä olevat jalankulku- ja pyörätiet. Kuntien katuverkot sekä yksityis- ja metsäautotiet eivät kuulu Väyläviraston vastuulle eivätkä myöskään tämän tutkimuksen piiriin.

Raskaan liikenteen osalta kokonaistyytyväisyys on hieman noussut vuodesta 2018. Tyytyväisten osuus on kasvanut kolme prosenttiyksikköä 21 prosenttiin ja tyytymättömiä on nyt 52 % eli 3 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. (Taulukko 1).

Myös pääteiden kuntoon ollaan aikaisempaa tyytyväisempiä. Vuoden 2018 tutkimuksesta tyytymättömien osuus on pienentynyt 3 prosenttiyksikköä, samalla tyytyväisten osuus on noussut neljä prosenttiyksikköä. (Taulukko 2).

Ammattikuljettajien tyytyväisyys muiden teiden kuntoon on samalla tasolla kuin vuosi sitten. Tyytyväisiä on tälläkin kertaa 9 % ja tyytymättömiä 67 %. (Taulukko 3).

Taulukko 1. Maanteiden tila ja kunto kokonaisuudessaan kesäkaudella. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*47*	*44*	*29*	*23*	*26*	*18*	*21*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*18*	*24*	*38*	*48*	*44*	*55*	*52*

Taulukko 2. Pääteiden kunto kuluneena kesänä. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*59*	*55*	*41*	*34*	*37*	*29*	*33*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*13*	*18*	*30*	*36*	*34*	*44*	*41*

Taulukko 3. Muiden teiden kunto kuluneena kesänä. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*22*	*22*	*13*	*10*	*11*	*9*	*9*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*38*	*44*	*57*	*60*	*59*	*67*	*67*

Seuraavissa kuvioissa esitetään raskaan liikenteen vastaajien maanteiden kuntoon kesäkaudella liittyvät näkemykset vastausjakaumina ja keskiarvoina.

Kuva 1. *Tyytyväisyys maanteiden kuntoon kokonaisuudessaan kesäkaudella. Raskas liikenne.*

Kuva 2. *Tyytyväisyys maanteiden kuntoon kokonaisuudessaan kesäkaudella, raskas liikenne.*

Kuva 3. Tyytyväisyys pääteiden kuntoon, raskas liikenne

Kuva 4. Tyytyväisyys muiden teiden kuntoon kuluneena kesänä, raskas liikenne.

3 Tyytyväisyys tiestön kuntoon ja hoitoon

Kokonaistyytyväisyyteen vaikuttavien tekijöiden selvittämiseksi laskettiin korrelaatiokertoimet "Maanteiden tila ja kunto kokonaisuudessaan kesäkaudella 2019" -kysymykseen annettujen vastausten sekä tienhoidon muiden osa-alueiden välillä. Lasketut luvut kertovat eri osa-alueiden suhteesta koettuun kokonaistyytyväisyyteen.

Suurin korrelaatio kokonaistyytyväisyyden kanssa on pääteiden kunnolla. Myös päällysteiden kunto pääteillä, muiden teiden kunto yleensä ja päällysteiden kunto muilla teillä korreloivat positiivisesti kokonaistyytyväisyyden kanssa. Muiden tekijöiden yhteys on astetta heikompi. Kaikkein heikoimmat korrelaatiot on jätetty kuvion ulkopuolelle. (Kuva 5).

Raskaan liikenteen kuljettajien arvioiden perusteella pääteiden ja muiden teiden kunto kuluneena kesänä sekä päällysteiden kunto pääteillä ja muilla teillä ovat tärkeimmät kokonaistyytyväisyyteen vaikuttavat osatekijät.

Sorateiden kunto keväällä sekä kesällä korreloivat kokonaistyytyväisyyden kanssa, mutta yhteys ei ole yhtä voimakas kuin kärkitekijöillä. Myös tiemerkintöjen näkyvyyden korrelaatio pääteillä on positiivinen ja koko aineiston tasolla tilastollisesti merkitseviä. (Kuva 5.)

Kuva 5. Tienhoidon tärkeimmät osatekijät. Korrelaatiot kokonaistyytyväisyyden kanssa. (Asteikko: 1 = täydellinen positiivinen korrelaatio, 0 = ei riippuvuutta, -1 = täydellinen negatiivinen korrelaatio.) Raskas liikenne.

3.1 Päätiet

Raskaan liikenteen arvio pääteiden päällysteiden kunnosta on hieman parantunut edellisestä tutkimuksesta. Ammatikseen ajavista 27 % ilmoittaa olevansa tyytyväisiä päällysteiden kuntoon ja lähes puolet (48 %) on tyytymättömiä. (Taulukko 4). Tyytyväisten osuus on edelleen selvästi vuosikymmenen alun tason alapuolella, vaikka nousua edellisestä vuodesta onkin 3 %-yksikköä.

Tyytyväisyys ajoratamerkintöjen näkyvyyteen on edelleen hyvällä tasolla (62 %). (Taulukko 5).

Yli puolet (56 %) raskaan liikenteen edustajista on tyytyväisiä pääteiden tievarsien siisteyteen. Tyytymättömiä siisteyteen on viidennes (20 %) vastanneista. Tulos on suunnilleen samalla tasolla kuin 2018. (Taulukko 6).

Taulukko 4. Päällysteiden kunto pääteillä. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*54*	*56*	*37*	*31*	*30*	*24*	*27*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*18*	*20*	*37*	*45*	*43*	*48*	*48*

Taulukko 5. Ajoratamerkintöjen näkyvyys pääteillä. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*71*	*68*	*65*	*58*	*61*	*60*	*62*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*8*	*6*	*10*	*14*	*11*	*13*	*14*

Taulukko 6. Tienvarsien siisteys pääteillä. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*59*	*60*	*55*	*52*	*54*	*53*	*56*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*12*	*8*	*14*	*15*	*18*	*19*	*20*

Kuva 6. Tyytyväisyys pääteiden hoitoon, raskas liikenne

Kuva 7. Tyytyväisyys päällysteiden kuntoon pääteillä, raskas liikenne

Kuva 8. Tyytyväisyys ajoratamerkintöjen näkyvyyteen pääteillä, raskas liikenne.

Kuva 9 Tyytyväisyys tienvarsien siisteyteen pääteillä, raskas liikenne

3.2 Muut tiet

Muiden teiden päällysteiden kuntoon raskaan liikenteen vastaajat ovat yhtä tyytymättömiä kuin vuosi sitten. Päällysteiden kuntoon tyytyväisiä on vain 6 % ja tyytymättömiä peräti 77 %. (Taulukko 7).

Tyytyväisyys muiden teiden ajoratamerkintöjen näkyvyyteen on hieman noussut. Tyytyväisten määrä on lisääntynyt 2 prosenttiyksikköä, ja tyytymättömiä on 2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. (Taulukko 8).

Taulukko 7. Päällysteiden kunto muilla teillä. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*15*	*23*	*9*	*6*	*7*	*6*	*6*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*45*	*40*	*63*	*65*	*67*	*76*	*77*

Taulukko 8. Ajoratamerkintöjen näkyvyys muilla teillä. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*30*	*34*	*26*	*25*	*25*	*28*	*30*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*26*	*19*	*34*	*34*	*31*	*35*	*33*

Kuva 10. Tyytyväisyys muiden teiden hoitoon, raskas liikenne.

Kuva 11. Tyytyväisyys päällysteiden kuntoon muilla teillä, raskas liikenne

Kuva 12. Tyytyväisyys ajoratamerkintöjen näkyvyyteen muilla teillä, raskas liikenne

3.3 Soratiet

Tyytyväisyys sorateiden kuntoon keväällä on hieman noussut, mutta edelleen valtaosa (75%) on tyytymättömiä. Sorateiden kuntoon kesällä on hieman yli puolet vastaajista tyytymättömiä. (Taulukot 9–10).

Taulukko 9. Sorateiden kunto keväällä. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*7*	*12*	*5*	*4*	*5*	*4*	*6*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*70*	*56*	*77*	*74*	*77*	*80*	*75*

Taulukko 10. Sorateiden kunto kesällä. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*19*	*22*	*14*	*14*	*13*	*13*	*14*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*40*	*39*	*52*	*50*	*54*	*60*	*56*

Kuva 13. Tyytyväisyys sorateiden hoitoon keväällä ja kesällä, raskas liikenne

Kuva 14. Tyytyväisyys sorateiden kuntoon keväällä, raskas liikenne

Kuva 15. Tyytyväisyys sorateiden kuntoon kesällä, raskas liikenne

3.4 Muut asiat (linja-autopysäkkikatokset, levähdys- ja pysähtymisalueet ja liikennemerkit)

Raskaan liikenteen edustajissa on viime vuotta hieman enemmän linja-autopysäkkien ja levähdys- ja pysähtymisalueiden siisteyteen ja kuntoon tyytyväisiä vastaajia. Tyytyväisyys liikennemerkkien siisteyteen ja kuntoon ja viitoituksen ja opasteiden ymmärrettävyyteen ja selkeyteen on samalla tasolla kuin vuosi sitten. (Taulukot 11–14).

Taulukko 11. Linja-autopysäkkien siisteys ja kunto. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*48*	*45*	*37*	*39*	*41*	*38*	*44*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*17*	*9*	*22*	*19*	*17*	*21*	*20*

Taulukko 12. Levähdys- ja pysähtymisalueiden siisteys ja kunto. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*23*	*26*	*23*	*27*
Tyytymättömiä (1 tai	*40*	*37*	*45*	*43*

Taulukko 13. Liikennemerkkien siisteys ja kunto. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*69*	*62*	*60*	*61*	*62*	*62*	*63*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*6*	*5*	*10*	*9*	*10*	*12*	*13*

Taulukko 14. Viitoituksen ja opasteiden ymmärrettävyys ja selkeys. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*69*	*64*	*60*	*63*	*62*	*71*	*71*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*9*	*6*	*10*	*9*	*12*	*8*	*8*

Kuva 16. Tyytyväisyys muihin asioihin (linja-autopysäkkien sekä levähdys- ja pysähtymisalueiden siisteys ja kunto), raskas liikenne

Kuva 17. Tyytyväisyys muihin asioihin (liikennemerkkien siisteys ja kunto sekä viitoituksen ja opasteiden ymmärrettävyys ja selkeys), raskas liikenne

Kuva 18. Tyytyväisyys linja-autopysäkkikatosten siisteyteen ja kuntoon, raskas liikenne

Kuva 19. Tyytyväisyys levähdys- ja pysähtymisalueiden siisteyteen ja kuntoon, raskas liikenne

Kuva 20. Tyytyväisyys liikennemerkkien siisteyteen ja kuntoon, raskas liikenne

Kuva 21. Tyytyväisyys viitoituksen ja opasteiden ymmärrettävyyteen ja selkeyteen, raskas liikenne

3.5 Tienvarsien kasvillisuus ja liittymien toimivuus

Kysymys tienvarsien niitosta oli tänä vuonna lomakkeella uudella sanamuodolla, eikä vuosivertailua siksi ole. Noin puolet vastanneista on kasvillisuuden niittoon ja pusikoiden raivaukseen tyytyväisiä. Myös liittymien toimivuus oli uusi kysymys. Siihenkin noin puolet on tyytyväisiä. (Taulukot 15-16).

Taulukko 15. Kasvillisuuden niitto ja pusikoiden raivaus tienvarsialueilla. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*47*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*31*

Taulukko 16. Liittymien toimivuus. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*50*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*19*

Kuva 22. Tyytyväisyys liittymien toimivuuteen sekä tienvarsialueiden pusikoiden raivaukseen ja kasvillisuuden niittoon, raskas liikenne

Kuva 23. Tyytyväisyys kasvillisuuden niittoon ja pusikoiden raivaukseen tienvarsialueilla, raskas liikenne

Kuva 24. Tyytyväisyys liittymien toimivuuteen, raskas liikenne

3.6 Tyytyväisyys tiedottamiseen

Tiedottamiseen tietöistä ja liikenteen häiriöistä raskaan liikenteen edustajat ovat valtaosin tyytyväisiä ja tyytymättömien osuus on melko pieni. Liikenteen häiriöistä tiedottamiseen tyytymättömiä on vain 12 % ja tiedottamiseen tietöistä 13 % raskaan liikenteen kuljettajista. (Taulukot 40–41).

Tulokset ovat pysyneet lähes samalla tasolla aikaisempien tutkimusten kanssa.

Taulukko 40. Tiedottaminen liikenteen häiriöistä. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*62*	*62*	*52*	*54*	*56*	*57*	*60*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*10*	*6*	*13*	*12*	*11*	*11*	*12*

Taulukko 41. Tiedottaminen tietöistä. Raskas liikenne (%)

Vuosi	*2009*	*2010*	*2012*	*2014*	*2016*	*2018*	*2019*
Tyytyväisiä (4 tai 5)	*62*	*62*	*49*	*48*	*52*	*54*	*56*
Tyytymättömiä (1 tai 2)	*10*	*6*	*14*	*16*	*13*	*14*	*13*

Kuva 25. Tyytyväisyys tiedottamiseen liikenteen häiriöistä ja tietöistä, raskas liikenne.

Kuva 26. Tyytyväisyys tiedottamiseen liikenteen häiriöistä, raskas liikenne

Kuva 27. Tyytyväisyys tiedottamiseen tietöistä, raskas liikenne

3.7 Tyytyväisyys liikennetiedotteisiin

Raskaan liikenteen kuljettajien tyytyväisyys liikennetiedotteisiin on erittäin hyvällä tai hyvällä tasolla.

Liikennetiedotteita pidetään hyödyllisinä (65 %), niiden sisältöön ollaan tyytyväisiä (59 %), niitä pidetään tarkkoina (57 %) ja niiden lukumäärään ollaan tyytyväisiä (59 %). Suuria muutoksia vuodentakaisesta ei ole.

Suluissa olevat luvut kertovat tyytyväisten vastaajien prosenttiosuudet. (Kuva 64).

Kuva 28. Kuinka tyytyväinen olette liikennetiedotteiden... Raskas liikenne

Kuva 29. Tyytyväisyys liikennetiedotteiden lukumäärään, raskas liikenne

Kuva 30. Tyytyväisyys liikennetiedotteiden tarkkuuteen, raskas liikenne

Kuva 31. Tyytyväisyys liikennetiedotteiden sisältöön, raskas liikenne

Kuva 32. Tyytyväisyys liikennetiedotteiden hyödyllisyyteen, raskas liikenne

3.8 Mitkä asiat päällysteiden kunnossa häiritsevät liikkumista

Raskas liikenne kokee eniten liikkumista häiritseväksi asiaksi päällysteen reiät (pääteillä 73 % ja muilla teillä 83 %). Toiseksi eniten häiritsee pääteillä urat (72 %) ja muilla teillä päällysteen muut vauriot (59 %). Kysymyksen vastausvaihtoehdot lomakkeella ovat muuttuneet viime vuodesta, minkä takia vuosivertailua ei ole. (Kuvat 70-70b).

Kuva 33. Mikä asia päällysteiden kunnossa pääteillä mahdollisesti häiritsee liikkumistanne? Raskas liikenne

Kuva 34. *Mikä asia päällysteiden kunnossa muilla teillä mahdollisesti häiritsee liikkumistanne? Raskas liikenne*

3.9 Tyytyväisyys pääväylien osalta

Pääväylien osalta raskaan liikenteen vastaajat ovat tyytymättömimpiä päällysteiden kuntoon (36 % tyytymättömiä). Liikenteen sujuvuuteen ja matka-ajan ennustettavuuteen suurin osa on tyytyväisiä. (Kuva 70c)

Kuva 35. Tyytyväisyys pääväylien osalta, Raskas liikenne

Kuva 36. Pääväylien päällysteiden kunto, Raskas liikenne

Kuva 37. Liikenteen sujuvuus pääväylillä, Raskas liikenne

Kuva 38. Matka-ajan ennustettavuus pääväylillä, Raskas liikenne

3.10 Tyytyväisyys eräisiin asioihin kuluvana kesäkautena

Muista kysytyistä asioista tyytymättömimpiä ollaan ajamisen mukavuuteen (30 % tyytymättömiä) ja lepotaukojen pitämisen mahdollisuuksiin (34 % tyytymättömiä). Ajamisen turvallisuuteen, kuljetusaikataulujen pitävyyteen ja kuljetusaikataulujen kestoon selvästi harvempi (vajaa 20 % kuhunkin) on tyytymätön. (Kuva 39).

Kuva 39. Tyytyväisyys eräisiin asioihin kuluvana kesäkautena, Raskas liikenne

3.11 Muutos vuoteen 2018 verrattuna

Taulukkoon on merkitty + -merkillä T-testillä testattu tilastollisesti merkitsevä arvioiden paraneminen ja - -merkillä heikkeneminen. +- -merkintä puolestaan tarkoittaa, että keskiarvojen ero ei ole tilastollisesti merkitsevä.

Raskaan liikenteen tulokset ovat parantuneet neljässä arviointikohdassa vuoteen 2018 verrattuna. Muut kaksitoista ovat säilyneet ennallaan.

Taulukko 42. Tyytyväisyyden muutos vuoteen 2018 verrattuna.

Raskas liikenne

Kokonaistyytyväisyys	+
Pääteiden kunto	+
Muiden teiden kunto	+-

Päällysteiden kunto pääteillä	+-
Ajoratamerkintöjen näkyvyys pääteillä	+-
Tienvarsien siisteys pääteillä	+-
Päällysteiden kunto muilla teillä	+-
Ajoratamerkintöjen näkyvyys muilla teillä	+-
Sorateiden kunto keväällä	+
Sorateiden kunto kesällä	+
Linja-autopysäkkikatosten siisteys ja kunto	+-
Levähdys ja pysähtymisalueiden siisteys ja kunto	+-
Liikennemerkkien siisteys ja kunto	+-
Tiedottaminen liikenteen häiriöistä	+-
Tiedottaminen tietöistä	+-
Viitoituksen ja opasteiden ymmärrettävyys ja selkeys	+-

4 Tietyömaiden liikennejärjestelyt

Ammattiautoilijoiden suhtautuminen tietyömaiden liikennejärjestelyihin on samalla tasolla kuin vuonna 2018. Tyytyväisyys nopeusrajoituksiin on hieman noussut.

Tyytymättömimpiä ollaan tien / kiertotien kuntoon tietyömaan kohdalla (24 % tyytymättömiä). (Kuva 40).

Kuva 40. Kuinka tyytyväinen olette tietyömaiden liikennejärjestelyiden toimivuuteen? Raskas liikenne

Liite 1 Raskas liikenne, taustatiedot graafeina

Liite 2. 1 Kuinka usein liikutte karttaan merkityillä maanteillä? Raskas liikenne

Liite 2. 2. Sukupuoli, raskas liikenne.

Liite 2. 3. Ikä, raskas liikenne.

Liite 2. 4. Montako kilometriä vuodessa ajatte suunnilleen raskasta ajoneuvoa? Raskas liikenne.

Liite 2. 5. *Mikä seuraavista luonnehtii lähinnä kuljetustyyppiänne? Raskas liikenne.*

Liite 2. 6. *VAIN KUORMA-AUTON KULJETTAJAT: Minkä toimialan kuljetuksia pääosin hoidatte? Raskas liikenne.*

Liite 2. 7. *VAIN KUORMA-AUTON KULJETTAJAT: Kuinka usein ajatte yli 25 metrisellä yhdistelmällä? Raskas liikenne.*

Liite 2 Trendikuvat

Maanteiden tila ja kunto kokonaisuudessaan kesäkaudella

Pääteiden kunto kuluneena kesänä

Muiden teiden kunto kuluneena kesänä

Päällysteiden kunto pääteillä

Tiemerkintöjen (ajoratamerkintöjen) näkyvyys pääteillä

Tienvarsien siisteys pääteillä

Päällysteiden kunto muilla teillä

Tiemerkintöjen (ajoratamerkintöjen) näkyvyys muilla teillä

Sorateiden kunto keväällä

Sorateiden kunto kesällä

Liite 3. Tutkimuslomake, raskas liikenne

Q1. Kuinka usein liikutte karttaan (Päätiet ja muut tiet -kartta) merkityillä maanteillä?

	Päivittäin tai lähes päivittäin	Viikoittain	Kuukausittain	Harvemmin / En koskaan
Pääteillä	❍	❍	❍	❍
Muilla päällystetyillä teillä	❍	❍	❍	❍
Sorateillä	❍	❍	❍	❍

Q2. Kuinka tyytyväinen olette karttaan (Päätiet ja muut tiet -kartta) merkittyjen maanteiden kuntoon kokonaisuudessaan kesäkaudella 2019?

	Erittäin tyytyväinen	Tyytyväinen	En tyytyväinen enkä tyytymätön	Tyytymätön	Erittäin tyytymätön	En osaa sanoa
Maanteiden tila ja kunto kokonaisuudessaan kesäkaudella 2019	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Pääteiden kunto kuluneena kesänä (ks. kartta)	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Muiden teiden kunto kuluneena kesänä (ks. kartta)	❍	❍	❍	❍	❍	❍

Q3. Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin asioihin karttaan (Päätiet ja muut tiet -kartta) merkittyjen maanteiden osalta?

	Erittäin tyytyväinen	Tyytyväinen	En tyytyväinen enkä tyytymätön	Tyytymätön	Erittäin tyytymätön	En osaa sanoa
1. Päällysteiden kunto pääteillä	❍	❍	❍	❍	❍	❍
2. Tiemerkintöjen (ajoratamerkintöjen) näkyvyys pääteillä	❍	❍	❍	❍	❍	❍
3. Tienvarsien siisteys pääteillä	❍	❍	❍	❍	❍	❍
4. Päällysteiden kunto muilla teillä	❍	❍	❍	❍	❍	❍
5. Tiemerkintöjen (ajoratamerkintöjen) näkyvyys muilla teillä	❍	❍	❍	❍	❍	❍
6. Sorateiden kunto keväällä	❍	❍	❍	❍	❍	❍
7. Sorateiden kunto kesällä	❍	❍	❍	❍	❍	❍
8. Linja-autopysäkkikatosten siisteys ja kunto	❍	❍	❍	❍	❍	❍
9. Levähdys- ja pysähtymisalueiden siisteys ja kunto	❍	❍	❍	❍	❍	❍
10. Liikennemerkkien siisteys ja kunto	❍	❍	❍	❍	❍	❍
11. Viitoituksen ja opasteiden ymmärrettävyys ja selkeys	❍	❍	❍	❍	❍	❍
12. Kasvillisuuden niitto ja pusikoiden raivaus tienvarsialueilla	❍	❍	❍	❍	❍	❍
13. Tiedottaminen liikenteen häiriöistä	❍	❍	❍	❍	❍	❍
14. Tiedottaminen tietöistä	❍	❍	❍	❍	❍	❍
15. Liittymien toimivuus	❍	❍	❍	❍	❍	❍

Q4. Halutessanne voitte perustella kysymyksen 3 arvosanoja sanallisesti. Ennen perustelujanne merkitkää riville kyseisen kohdan numero (1-15).

Nro Kommentti

_____ _____

_____ _____

Kommentti yleisesti maanteiden osalta

_____

Q5. Mikä asia päällysteiden kunnossa <u>pääteillä</u> mahdollisesti häiritsee liikkumistanne? Voitte valita yhden tai useamman vaihtoehdon.

1	Ei mikään
2	Urat
3	Päällysteen epätasaisuus
4	Päällysteen reiät
5	Päällysteen muut vauriot (esim. halkeamat)
6	Päällysteen karkeus
7	Tienreunojen painumat
996	Muu, mikä?

Q6. Mikä asia päällysteiden kunnossa <u>muilla teillä</u> mahdollisesti häiritsee liikkumistanne? Voitte valita yhden tai useamman vaihtoehdon.

1	Ei mikään
2	Urat
3	Päällysteen epätasaisuus
4	Päällysteen reiät
5	Päällysteen muut vauriot (esim. halkeamat)
6	Päällysteen karkeus
7	Tienreunojen painumat
996	Muu, mikä?

Q7. Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin asioihin karttaan (Pääväylät -kartta) merkittyjen <u>pääväylien</u> osalta?

	Erittäin tyytyväinen	Tyytyväinen	En tyytyväinen enkä tyytymätön	Tyytymätön	Erittäin tyytymätön	En osaa sanoa
Pääväylien päällysteiden kunto	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Liikenteen sujuvuus pääväylillä	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Matka-ajan ennustettavuus pääväylillä	❍	❍	❍	❍	❍	❍

Q8. Kuinka tyytyväinen olette liikennetiedotteiden...

	Erittäin tyytyväinen	Tyytyväinen	En tyytyväinen enkä tyytymätön	Tyytymätön	Erittäin tyytymätön	En osaa sanoa
Lukumäärään	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Tarkkuuteen	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Sisältöön	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Hyödyllisyyteen	❍	❍	❍	❍	❍	❍

Q9. Kuinka tyytyväinen olette tietyömaiden liikennejärjestelyjen toimivuuteen?

	Erittäin tyytyväinen	Tyytyväinen	En tyytyväinen enkä tyytymätön	Tyytymätön	Erittäin tyytymätön	En osaa sanoa
Opastus siitä, mistä ja miten tulee ajaa (liikennemerkit, viitoitus, tiemerkinnät, liikennevalot, liikenteen ohjaajana toimivat henkilöt)	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Tien / kiertotien kunto tietyömaan kohdalla	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Tietyömaan ohi kulkevaa liikennettä ohjaava saattoauto	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Jalankulun ja pyöräilyn reitit tietyömaan kohdalla	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Nopeusrajoitukset	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Odotusajan pituus, jonot	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Muu, mikä? _____	❍	❍	❍	❍	❍	❍

Q10. Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin asioihin kuluvana kesäkautena 2019?

	Erittäin tyytyväinen	Tyytyväinen	En tyytyväinen enkä tyytymätön	Tyytymätön	Erittäin tyytymätön	En osaa sanoa
Ajamisen turvallisuus	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Ajamisen mukavuus	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Kuljetusaikataulujen pitävyys	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Kuljetusaikataulujen kesto	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Lepotaukojen pitämisen mahdollisuudet	❍	❍	❍	❍	❍	❍

Q11. Sukupuolenne

1 Nainen
2 Mies
3 Muu
4 En halua sanoa

Q12. Ikänne on _____ vuotta

Q13. Montako kilometriä vuodessa ajatte raskasta ajoneuvoa?

1 Alle 20 000 km/v
2 20 000 - 50 000 km/v
3 50 001 - 100 000 km/v
4 Yli 100 000 km/v

Q14. Mikä seuraavista luonnehtii lähinnä kuljetustyyppiänne? Valitkaa vain yksi vaihtoehto.

	VAIN LINJA-AUTON KULJETTAJAT
1	Paikallinen ja/tai seudullinen linja-autoliikenne
2	Pitkämatkainen linja-autoliikenne
	VAIN KUORMA-AUTON KULJETTAJAT
3	Pitkämatkaiset kuljetukset pääteillä (esim. runkokuljetukset)
4	Lyhytmatkaiset kuljetukset kaupunkiseuduilla tai taajamissa (esim. jakelu tai keräily)
5	Kuljetukset vähäliikenteisillä teillä
6	Vaarallisten aineiden kuljetukset
7	Erikoiskuljetukset
996	Muu, mikä?

VAIN KUORMA-AUTON KULJETTAJAT

Q15. Minkä toimialan kuljetuksia pääasiallisesti hoidatte? Valitkaa vain yksi vaihtoehto.

1	Metsäteollisuus: raakapuu ja hake
2	Metsäteollisuus: tuotteet
3	Muu perusteollisuus (raskas metalliteollisuus, kemian- ja energiateollisuus)
4	Kiertotalous (jätteet)
5	Elintarviketeollisuus
6	Kauppa
7	Maa-aineskuljetus
8	Kaivosteollisuus
9	Rakennusalan tuotteet
10	Teknologiateollisuus (high-tech -tuotteet)
996	Muu, tarkenna?

VAIN KUORMA-AUTON KULJETTAJAT

Q16. Kuinka usein ajatte yli 25 metrisellä yhdistelmällä?

1	En koskaan
2	Harvoin
3	Usein

Q17. Päivämäärä, jolloin täytitte tämän lomakkeen

_____ / _____ 2019